

Tantárgyi programok 2011-2013

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet					
Mentálhigiénés lelkipedagógiai szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Életesemények fejlődéslelektani és valláspedagógiai megközelítése I. Rövidített neve: Fejlődéslelektan I. Kódja: MIKOMHL001 1M					
Tantárgyfelelős: Sallay Viola (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: őszi	Tárgyfélév: 1.	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 18 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
Tantárgy célkitűzése: átfogó lélektani képet adni az ember fejlődéséről a születéstől serdülőkorig, valamint a lelki fejlődést befolyásoló vallás- pedagógiai megközelítésekről.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A személyiség fejlődése az életkor, a társadalmi környezet és a szűkebb társadalmi mikroklíma kontextusában, rendszerszemléletben, mindezek valláspedagógiai összetevőivel. Az anya-gyermek kapcsolat alakulása a csecsemőnél, az óvodás korú gyermeknél; a mese és a játék fejlesztő hatásai, a morális fejlődés állomásai, az iskolás gyermek fejlődése és a serdülőkor szakaszai, krízisei.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.					
Vizsgakövetelmények: kollokvium					
Segédletek: <u>Kötelező irodalom</u> 1.) Frenkl Sylvia – Rajnik Mária: <i>Életesemények a fejlődéslelektan tükrében.</i> Mentálhigiénés kultúra sorozat. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány, Budapest, 2002. (16-113.; <i>a Beköszöntőtől a Serdülőkor c. fejezet végéig</i>) 2.) Tomcsányi Teodóra: <i>A lelkiismeret mint a felettes én része.</i> In: Jelenits – Tomcsányi: <i>Tanulmányok a vallás és lélektan határterületeiről. Lelki jelenségek és zavarok sorozat.</i> Semmelweis egyetem – Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány, Budapest, 2003. (104-121.) 3.) Antoine Vergote: <i>Valláslelektan. Egy genetikus valláslelektan vázlat.</i> Interdiszciplináris szakkönyvtár sorozat 3. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány – HÍD Alapítvány, Budapest, 2001. (217-240.) 4.) Fritz Oser: <i>A vallásosan értelmezett megtapasztaláson alapuló istenkapcsolat.</i> In: <i>Embertárs III. évfolyam 1. szám. (2005/1.) (42-50.)</i> 5.) Richard Osmer – James W. Fowler: <i>A gyermek- és serdülőkor a hitfejlődés szemszögéből 1.</i> In: <i>Embertárs 2007/2.</i> 6.) Richard Osmer – James W. Fowler: <i>A gyermek- és serdülőkor a hitfejlődés szemszögéből 2.</i> In: <i>Embertárs 2007/3. 196-213.</i>					
<u>Ajánlott irodalom</u> 1.) Martin Jäggle – Lene Mayer-Skumanz: <i>Hogyan beszéljünk a gyermekekkel a hitről?</i> Lelkipedagógiai kiskönyvtár sorozat. Semmelweis Egyetem – Szent Gellért Kiadó és Nyomda – Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány, Budapest, 2001. 2.) Selma H. Fraiberg: <i>Varázsos évek.</i> Park Kiadó, 1990.					

- 3.) Donald W. Winnicott: *Kisgyermek, család, külvilág*. Budapest, Animula Kiadó, 2000.
- 4.) Vikár György: *Az ifjúkor válságai*. Budapest, Gondolat Könyvkiadó, 1980.
- 5.) Polcz Alaine: *Meghalok én is?* Pécs, Jelenkor, 2007.
- 6.) Erik H. Erikson: *Az emberi életciklus*. In: Bernáth L. – Solymosi K. (szerk.): *Fejlődéslélektani olvasókönyv*. Tertia Kiadó, Budapest, 1997. (27-41.)

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénéés lelkgigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Életesemények fejlődéslelektani és valláspedagógiai megközelítése II. Rövidített neve: Fejlődéslelektan II. Kódja: MIKOMHL001_2M					
Tantárgyfelelős: Sallay Viola (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 14 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Életesemények fejlődéslelektani és valláspedagógiai megközelítése I.					
Tantárgy célkitűzése: Tantárgy célkitűzése: átfogó lélektani képet adni az ember fejlődéséről az ifjúkortól a halálig, valamint a lelki fejlődést befolyásoló vallás- pedagógiai megközelítésekről.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Az ifjúkor és a felnőttkor, valamint az öregedés kérdései az érettebbé válás szemszögéből. Az öregkor mentálhigiénéje, veszteségei, a halál és a gyász. A generációs konfliktusok és ezek megoldási kísérlete; mentálhigiénéés törekvések az öregek izolációs helyzetének megszüntetésére.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.					
Vizsgakövetelmények: kollokvium					
Segédletek: <i>Kötelező irodalom:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Frenkl S. – Rajnik M.: <i>Életesemények a fejlődéslelektan tükrében</i>. SE Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2007. 123-144. (az ifjúkortól a könyv végéig) (Figyelem: régebbi kiadások oldalszámai eltérnek ettől!) • Horváth-Szabó K.: <i>A házasság és a család belső világa</i>. SE Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány. Budapest, 2007. 126-152. (az egyedi fejlődés menete), 178-202. (családi életciklusok) • Andreas Wittrahm: <i>A felnőtt hit felé vezető úton</i>. In: Embertárs 2007/1. 26-31. • Horváth-Szabó Katalin: <i>A harmadik utazás: az idős ember élete</i>. In: Embertárs 2007/1. 17-25. • Nemes Ödön SJ: <i>Szabadságban, örömben, szeretetben – Tapasztalataim az öregségről</i>. In: Embertárs 2007/1. 32-39. • Tróbert Anett Mária: <i>Az időskori lelkgigondozás: lehetőségek és kihívások</i>. In: Embertárs, 2009/2. 191-200. • Ribár János: <i>Gyászolók lelkgigondozása</i> c. tanulmányából <i>A patológiás gyász jelei</i> c. alfejezet. In: Jelenits I. – Tomcsányi T. (szerk.): <i>Egymás közt – egymásért</i>. Róm. Kat. Egyházi Szeretetszolgálat és a Budapest XIII. ker. Tanács HÍD Családsegítő Központja, valamint a Szeged-Csanádi Püspökség kiadása. 226-228. • Debrecenyi Károly István: <i>A spiritualitás mint a híd az élet két partja között – Haldoklók lelkgigondozása</i>. In: Embertárs 2004/2. 					

Ajánlott irodalom:

- Gyökössy Endre: *Öregedés-öregség*. In: Jelenits I. – Tomcsányi T. (szerk.): *Tanulmányok a vallás és lélektan határterületeiről*. SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. 228-245.
- Bagdy Emőke: *Határmezsgyén. A halál és a gyász*. In: Jelenits I. – Tomcsányi T. (szerk.): *Tanulmányok a vallás és lélektan határterületeiről*. SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. 202-227.
- Debrecenyi Károly István – Tóth Mihály: *Életesemények a pásztori lélektan és a filozófia tükrében*. SE Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2004. 34-148.
- Deeken, A.: *Öregszünk, de győzzük!* Szent István Társulat, Budapest, 1986.
- Ribár János: *Gyermekek is találkoznak a mulandósággal – Gondolatok egy lelkész szemszögéből*. In: *Embertárs* 2010/1. 43-53.
- Bodó Sára: *Támasz, bátortás, megértés – Spirituális kérdések a gyászolók segítésében*. In: *Embertárs* 2010/1. 85-92.
- Kast, V.: *A gyász*. T-Twins Kiadó, Budapest, 1995.
- Goldenberg és Goldenberg: *Áttekintés a családról*. I. kötet. Animula, Budapest, 2008. 34-70. 2. fejezet: A család fejlődése: folytonosság és változás.
- Hajduska M. (2010) *Krizislélektan*. Eötvös Kiadó, Budapest, 2010. 37-118. 3. fejezet: Az életszakasz-váltások mint krízisek.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A mentálhigiénés segítő kapcsolat, lelkigondozói kapcsolat elmélete I. Rövidített neve: A segítő kapcsolat elmélete I. Kódja: MIKOMHL003_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősz	Tárgyfélév: 1.	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 13 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
Tantárgy célkitűzése: A különböző segítő kapcsolati módszerek megismertetése, valamint a nondirektivitás, direktivitás és más megközelítések helyének megtalálása a lelkigondozói kapcsolatban.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Elméleti áttekintés a segítő kapcsolat különböző formáiról (mentálhigiénés direktív és nondirektív segítő kapcsolat, pszichoterápia, lelkigondozás, lelkivezetés). Segítség ezen módszerek hatásainak felismeréséhez, megkülönböztetéséhez, a közöttük való együttműködés lehetőségeinek használatához. E célból a különböző segítő módszerek értékeinek, illetékességi határainak, lehetőségeinek megismerése, új szempontok felismerése, a saját szakmai elköteleződés megerősödése. Foglalkozás a segítő kapcsolat kiemelten nehéz kérdéseivel, így például a közelség és távolság megfelelő alakításával, az áttételes jelenségek kezelésével a lelkigondozói kapcsolatban, a segítő szindróma és a kiégés jelenségeivel.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.					
Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium					
Segédletek: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Csáky-Pallavicini R. – Nemes Ö. SJ – Török G. – Tomcsányi T.: <i>Merre tart a lelkigondozás? Továbbképzés és modellek.</i> In: Embertárs, 2003./1. 34-39. • Faber, H. – Schoot, E. van der: <i>A lelkigondozói beszélgetés lélektana.</i> 2. kiadás, Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2002. 28-99. • Csáky-Pallavicini R. – Ittész A. – Harmatta J. – Egri L. – Szabó T. – Tomcsányi T.: <i>Mentálhigiénés szemléletű emberszolgálat. A lelkigondozás mint segítő hivatás.</i> In: Pszichoterápia, 2008. április, 90-99. • Stenger CSSR, H.: <i>A (lelki)pásztori kompetencia három jellemzője.</i> In: Embertárs, 2003/1. 20-25. • Nemes Ö. – Kővári M.: <i>Pasztorális segítő kapcsolat a gyakorlatban.</i> In: Embertárs, 2006/1. 41-49. • Mucsi Zsófia: <i>A lelkész mint professzionális segítő. Speciális etikai kihívások.</i> In: Embertárs, 2011/1. • Baumgartner, I.: <i>Pasztorálpszichológia.</i> Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. 101-117. és 133-149. 					

- Tringer L: *A gyógyító beszélgetés*. HIETE, Budapest, 1998. 7-22. (A személyközpontú irányzat...), 94-100. (A feltétel nélküli elfogadás), 109-113. (Kongruencia). Más kiadások is megfelelők, ill. a szöveg interneten is hozzáférhető:
<http://hu.scribd.com/doc/91083451/A-Gyogyito-Beszelgetes#scribd>
- Tomcsányi T. – Fodor L.: *Segítő kapcsolat, segítő szindróma, segítő identitás*. In: Jelenits I. – Tomcsányi T. (szerk.): *Egymás közt – egymásért*. Róm. Kat. Egyházi Szeretetszolgálat és a Budapest XIII. ker. Tanács HÍD Családsegítő Központja, valamint a Szeged-Csanádi Püspökség kiadása, 19-45.
- Ónody S.: *Kiegészi tünetek (burnout szindróma) keletkezése és megoldási lehetőségei*. In: Új Pedagógiai Szemle, 2001/5. 80-85., ill. interneten:
<http://epa.oszk.hu/00000/00035/00049/2001-05-ta-Onody-Kiegesei.html>
-

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet					
Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A mentálhigiénés segítő kapcsolat, lelkigondozói kapcsolat elmélete II. Rövidített neve: A segítő kapcsolat elmélete II. Kódja: MIKOMHL003_2M					
Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A mentálhigiénés segítő kapcsolat, lelkigondozói kapcsolat elmélete I.					
Tantárgy célkitűzése: A különböző segítő kapcsolati módszerek megismertetése, valamint a nondirektivitás, direktivitás és más megközelítések helyének megtalálása a lelkigondozói kapcsolatban.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Elméleti áttekintés a segítő kapcsolat különböző formáiról (mentálhigiénés direktív és nondirektív segítő kapcsolat, pszichoterápia, lelkigondozás, lelkivezetés). Segítség ezen módszerek hatásainak felismeréséhez, megkülönböztetéséhez, a közöttük való együttműködés lehetőségeinek használatához. E célból a különböző segítő módszerek értékeinek, illetékességi határainak, lehetőségeinek megismerése, új szempontok felismerése, a saját szakmai elköteleződés megerősödése. Foglalkozás a segítő kapcsolat kiemelten nehéz kérdéseivel, így például a közelség és távolság megfelelő alakításával, az áttételes jelenségek kezelésével a lelkigondozói kapcsolatban, a segítő szindróma és a kiegész jelenségeivel.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.					
Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium					
Segédletek: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Debrecenyi K. I. – Nemes Ö. SJ – Szarka M.: <i>Lelkigondozás – Lelkivezetés</i>. In: Embertárs, 2004/2. 152-156. • Tomcsányi T. – Kövári M. – Horváth-Szabó K.: <i>A lelkivezetés. A pszichoterápián és a lelkigondozáson túl</i>. In: Pszichoterápia, 2009. június • Tomcsányi T. – Csáky-Pallavicini R. – Harmatta J. – Pilinszki A. – Török G.: <i>Lelkigondozás és pszichoterápia</i>. In: Pszichoterápia, 2008. június, 170-177. • Baumgartner, I.: <i>Pasztorálpszichológia</i>. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. 251-279. (IV/2. fejezet); 440-454. (V/4. fejezetből a Terápiás alapmagatartások c. alfejezet) • Nemes Ödön: <i>A lelkigondozás spiritualitása</i>. In: Embertárs, 2004/4. • Mucsi Zsófia: <i>A lelkész mint professzionális segítő. Speciális etikai kihívások</i>. In: Embertárs, 2011/1. • Ziemer, J.: <i>Világiasság és spiritualitás. Lelkigondozás szekuláris körülmények között</i>. In: Embertárs, 2004/4. 325-335. • Mucsi Zsófia: <i>A lelkész mint professzionális segítő. Speciális etikai kihívások</i>. In: Embertárs, 2011/1. 34-47. 					

- Steck, W.: *A lelkipozozás a hétköznapil világból ered.* In: Embertárs, 2004/2. 106-110.
- Németh D.: *A lelkipozozás feladatai a posztmodern korban.* In: Embertárs, 2004/2. 120-128.
- Németh D.: *A lelkipozozás időszerű kérdései, kihívásai és kortárs törekvései.* In: Embertárs 2009/2. 103-110.
- Hans van der Geest: *Négyszemközt.* SE Mentálhigiéné Tanszék – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2004. 170-205.
- Tróbert Anett Mária: *Az időskori lelkipozozás időszerű kérdései történeti megközelítésben.* In: Embertárs 2009/2. 191-200.
- Hans van der Geest: *Négyszemközt.* SE Mentálhigiéné Tanszék – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2004. 170-205.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet					
Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Vallásos jelenségek valláslélektani és pasztorálpszichológiai megközelítésben					
Rövidített neve: Vallásos jelenségek					
Kódja: MIKOMHL002_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősi	Tárgyfélév: 1.	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
Tantárgy célkitűzése : a hallgatók megismertetése a vallásosság pszichológiai feltételeivel, megnyilvánulási formáival és a személyiség működésére tett hatásaival.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A vallásosság fogalma, fejlődése és pszichológiája; az istenkép fejlődésének lélektani oldala; az ima emberi oldala; a megbocsátás folyamata és pszichológiai feltételei; a vallásos krízis; a megtérés értelmi és érzelmi oldala; a vallásosság hatása a személyiségre; büntudat; a vallásosság és a lelki egészség összefüggései; a vallás mint erőforrás.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi alírá s, valamint az osztályzat kialakításának módja: Előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.					
Vizsgakövetelmények: kollokvium					
Segédletek: Kötelező irodalom					
<ul style="list-style-type: none"> • Horváth-Szabó K. (2007): <i>Vallás és emberi magatartás</i>. PPKE Kiadó, Piliscsaba • Horváth-Szabó K. (szerk.): <i>Vallásosság és személyiség</i>. PPKE Kiadó, Piliscsaba • Horváth-Szabó K. – Harmatta J. – Tomcsányi T. (2009): <i>Teisztikus és humanisztikus spiritualitás</i>. In: <i>Pszichoterápia</i>, 2009, 18, 173-179. 					
Ajánlott irodalom					
<ul style="list-style-type: none"> • Belényi Angéla és mtsai: <i>Pszichológusok és teológusok az emberről és a bűnről</i>. (Tanulmányi Napok 1994-1995) Katolikus Pszichológusok Baráti Köre – Faludi Ferenc Akadémia, Budapest, 1996. • Karl Friedlingsdorf: <i>Istenképek. Ahogy beteggé tesznek – és ahogy gyógyítanak</i>. Szent István Társulat. Budapest. 2007. • Gyököcssy Endre: <i>Magunkról magunknak</i>. Szent Gellért Kiadó, Budapest, 1996. • Horváth-Szabó K. (2010): <i>Van-e köze a lélektannak a lélekhez? Spiritualitás és vallásosság</i>. Sapiientiana, 2010, 1, 41-62. • Michael E. McCullough, Steven J, Sandage, Everett L. Worthington: <i>Magbocsátás. Hogyan tegyük múlt időbe a múltunkat</i>. Harmat Kiadó, Budapest, 2006. • Jelenits István és Tomcsányi Teodóra (szerk): <i>Tanulmányok a vallás és a lélektan határterületeiről</i>. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd Alapítvány, Budapest, 2003. • Németh Dávid: <i>Pásztorálanthropológia</i>. Károli, 2012. • Henri Nouwen: <i>A sebzett gyógyító</i>. Ursus Libris, Budapest, 2006. • Henri Nouwen: <i>Nyújtsd kezed</i>. Ursus Libris, Budapest, 2007. • Richard Rohr: <i>Jób és a szenvedés misztériuma</i>. Ursus Libris, Budapest, 2007. 					

- Friedrich Schweitzer: *Vallás és életút*. Kálvin Kiadó, Budapest, 1999.
- Tomcsányi Teodóra: *Bűn, büntudat, szégyen*. In: Valláspszichológiai tanulmányok (szerk.: Horváth-Szabó Katalin). Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003.
- Antoine Vergote: *Büntudat és vágy*. Semmelweis – Párbeszéd, Budapest, 2008.
- Antoine Vergote: *Valláslélektan*, Semmelweis – Párbeszéd, Budapest, 2001.
- Pablo Martínez Vila: *Imádság és lelki alkat*. Harmat, Budapest, 1994.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet					
Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Lelki egészség, mentálhigiéné, lelki betegség I.					
Rövidített neve: Lelki zavarok I.					
Kódja: MIKOMHL008_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Harmatta János (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Életesemények fejlődéslélektani és valláspedagógiai megközelítése I.					
Tantárgy célkitűzése: olyan ismeretek közvetítése, melyek lehetővé teszik a lelki betegségek felismerését, és felkészítenek a lelki egészség irányában ható működésmódra a lelkigondozás területén.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A jelenségeket a lélektan szemszögéből megvilágítva ismerteti a leggyakoribb pszichés működészavarokat, jelzi elkülönítésük és felismerhetőségük legfontosabb szempontjait, és bemutatja a lelkigondozói segítő kapcsolat lehetőségeit. A krízisállapotok és a lelki zavarok bemutatásán belül főként a depresszióval, neurózisokkal, pszichózisokkal, krónikus betegségekkel, szenvedélybetegségek szomatikus és pszichés státusával (függőség, alkoholista játszmák) foglalkozik, és példákat hoz a lelkigondozói segítségnyújtásra.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése.					
Vizsgakövetelmények: kollokvium					
Segédletek: Kötelező irodalom:					
<ul style="list-style-type: none"> • Tomcsányi Teodóra: <i>Mentálhigiénés képzés a Semmelweis Egyetemen</i>. Animula, Budapest, 2002. 8-35. • Pável Magda: <i>Életesemények lelki zavarai I.</i> SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2004. • Ratkóczi Éva: <i>Életesemények lelki zavarai II.</i> SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. • Frances, Allen – Ross, Ruth: <i>DSM-IV-TR esettanulmányok</i>. Léleken Otthon Kiadó, 2005. • Török Szabolcs (szerk.): <i>Életesemények lelki zavarai III.</i> SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. • Baumgartner, I.: <i>Pasztorálpszichológia</i>. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. • Sámuel Pfeifer: <i>Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon?</i> Koinonia, Kolozsvár, 2000. 					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet					
Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Lelki egészség, mentálhigiéné, lelki betegség II.					
Rövidített neve: Lelki zavarok II.					
Kódja: MIKOMHL008_2M					
Tantárgyfelelős: Dr. Harmatta János (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősi	Tárgyfélév: 3.	Számonkérés: szigorlat	Óraszám: 14 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 9
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Lelki egészség, mentálhigiéné, lelki betegség I.					
Tantárgy célkitűzése: olyan ismeretek közvetítése, melyek lehetővé teszik a lelki betegségek felismerését, és felkészítenek a lelki egészség irányában ható működésmódra a lelkigondozás területén.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A jelenségeket a lélektan szemszögéből megvilágítva ismerteti a leggyakoribb pszichés működészavarokat, jelzi elkülönítésük és felismerhetőségük legfontosabb szempontjait, és bemutatja a lelkigondozói segítő kapcsolat lehetőségeit. A krízisállapotok és a lelki zavarok bemutatásán belül főként a depresszióval, neurózisokkal, pszichózisokkal, krónikus betegségekkel, szenvedélybetegségek szomatikus és pszichés státusával (függőség, alkoholista játszmák) foglalkozik, és példákat hoz a lelkigondozói segítségnyújtásra.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi alírá s, valamint az osztályzat kialakításának módja: Előadásokon való részvétel, szigorlat egytől ötig terjedő skálán való értékelése.					
Vizsgakövetelmények: szigorlat					
Segédletek: Kötelező irodalom:					
<ul style="list-style-type: none"> • Tomcsányi Teodóra: <i>Mentálhigiénés képzés a Semmelweis Egyetemen</i>. Animula, Budapest, 2002. 8-35. • Pável Magda: <i>Életesemények lelki zavarai I.</i> SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2004. • Ratkóczi Éva: <i>Életesemények lelki zavarai II.</i> SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. • Frances, Allen – Ross, Ruth: <i>DSM-IV-TR esettanulmányok</i>. Lélekker Otthon Kiadó, 2005. • Török Szabolcs (szerk.): <i>Életesemények lelki zavarai III.</i> SE – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. • Baumgartner, I.: <i>Pasztorálpszichológia</i>. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. • Sámuel Pfeifer: <i>Pszichiátria és lelkigondozás. Hogyan segíthetünk lelki zavarokkal küzdő embertársainkon?</i> Koinonia, Kolozsvár, 2000. 					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Segítő kapcsolati attitűdök gyakorlata és a lelkigondozói kapcsolat I. Rövidített neve: Segítő kapcsolat I. Kódja: MIKOMHL004_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősi	Tárgyfélév: 1.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 20 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
Tantárgy célkitűzése: A nondirektív attitűd és más segítő attitűdök elsajátítása és gyakorlati alkalmazása. E megtanult attitűdök és módszerek helyének megtalálása a lelkigondozói kapcsolatban. A lelkigondozott megfelelő és empátikus kísérése, haladás a lelkigondozott üteme és értékrendje mentén, a lelkigondozó képessége saját benyomásainak a felülvizsgálatára.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Folyamatos lelkigondozói kapcsolattartás, a segítő kapcsolatokról jegyzőkönyvek leadása. A fentiek alapján konkrét segítő helyzetek, gondok, kihívások, krízisek, értékdilemmákon és érintődéseken végzett elemző munka. A lelki segítségnyújtás attitűdjének és eszközeinek – mint a nondirektívnek nevezett szemléletnek és módszernek –, valamint más (direktív, edukatív) megközelítéseknek az elsajátítása. A lelkigondozónak fejlődnie kell a következő területeken: – nondirektivitás és más segítő megközelítések; – kliensközponúság; – érzelmek mentén való kommunikáció; – önreflexiós képesség és önismeret a másokra figyelés közepette, az elakadások felismerése és a lelkigondozói/lelkivezetői segítségkérés (szupervízió); – a külső reflexió fontosságának megélése és gyakorlati használata, konstruktív foglalkozás a csoportvezetőktől és a csoporttársaktól kapott visszajelzésekkel, a negatív visszajelzéseket is beleértve; – folyamatreflexiós képesség; a csoportmunkában aktív és adekvát részvétel nem csupán a saját téma prezentálásánál, a feltűnő és elakadást hozó csoportjelenségek felismerése és a velük való bánni tudás, teamképesség; – képesség a személyes érintődés kezelésére, türelem, tolerancia a kliensekkel szemben; – a szakirodalom és az elméleti stúdiumon elhangzottak beépítése a lelkigondozói kapcsolatba.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: két saját terepen készült segítő beszélgetés dokumentációja, valamint a szakirodalom alapján készített reflexiós napló.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás a szemináriumokon való aktív részvétel, a kötelező irodalomról készített reflexiók, továbbá a lelkigondozói jegyzőkönyvek elkészítése alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Csáky-Pallavicini R. – Nemes Ö. SJ – Török G. – Tomcsányi T.: <i>Merre tart a lelkigondozás? Továbbképzés és modellek.</i> In: Embertárs, 2003./1. 34-39. • Faber, H. – Schoot, E. van der: <i>A lelkigondozói beszélgetés lélektana.</i> 2. kiadás, Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2002. 28-99. 					

- Csáky-Pallavicini R. – Ittész A. – Harmatta J. – Egri L. – Szabó T. – Tomcsányi T.: *Mentálhigiénés szemléletű emberszolgálat. A lelkipozás mint segítő hivatás.* In: Pszichoterápia, 2008. április, 90-99.
- Stenger CSSR, H.: *A (lelki)pásztori kompetencia három jellemzője.* In: Embertárs, 2003/1. 20-25.
- Nemes Ö. – Kővári M.: *Pasztorális segítő kapcsolat a gyakorlatban.* In: Embertárs, 2006/1. 41-49.
- Baumgartner, I.: *Pasztorálpszichológia.* Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. 101-117. és 133-149.
- Tringer L.: *A gyógyító beszélgetés.* HIETE, Budapest, 1998. 7-22. (A személyközpontú irányzat...), 94-100. (A feltétel nélküli elfogadás), 109-113. (Kongruencia). Más kiadások is megfelelők, ill. a szöveg interneten is hozzáférhető:
<http://hu.scribd.com/doc/91083451/A-Gyogyito-Beszelgetes#scribd>
- Tomcsányi T. – Fodor L.: *Segítő kapcsolat, segítő szindróma, segítő identitás.* In: Jelenits I. – Tomcsányi T. (szerk.): *Egymás közt – egymásért.* Róm. Kat. Egyházi Szeretetszolgálat és a Budapest XIII. ker. Tanács HÍD Családsegítő Központja, valamint a Szeged-Csanádi Püspökség kiadása, 19-45.
- Ónody S.: *Kiegészítő tünetek (burnout szindróma) keletkezése és megoldási lehetőségei.* In: Új Pedagógiai Szemle, 2001/5. 80-85., ill. interneten:
<http://epa.oszk.hu/00000/00035/00049/2001-05-ta-Onody-Kiegesesi.html>
-

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Segítő kapcsolati attitűdök gyakorlata és a lelkigondozói kapcsolat II. Rövidített neve: Segítő kapcsolat II. Kódja: MIKOMHL009_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 20 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 14
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Segítő kapcsolati attitűdök gyakorlata és a lelkigondozói kapcsolat I.					
Tantárgy célkitűzése: a nondirektív attitűd és más segítő attitűdök elsajátítása és gyakorlati alkalmazása. E megtanult attitűdök és módszerek helyének megtalálása a lelkigondozói kapcsolatban. A lelkigondozott megfelelő és empátikus kísérése, haladás a lelkigondozott üteme és értékrendje mentén, a lelkigondozó képessége saját benyomásainak a felülvizsgálatára.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Folyamatos lelkigondozói kapcsolattartás, a segítő kapcsolatokról jegyzőkönyvek leadása. A fentiek alapján konkrét segítő helyzetek, gondok, kihívások, krízisek, értékdilemmákon és érintődéseken végzett elemző munka. A lelki segítségnyújtás attitűdjének és eszközeinek – mint a nondirektívnek nevezett szemléletnek és módszernek –, valamint más (direktív, edukatív) megközelítéseknek az elsajátítása. A lelkigondozónak fejlődnie kell a következő területeken: – nondirektivitás és más segítő megközelítések; – kliensközpontúság; – érzelmek mentén való kommunikáció; – önreflexiós képesség és önismeret a másokra figyelés közepette, az elakadások felismerése és a lelkigondozói/lelkivezetői segítségkérés (szupervízió); – a külső reflexió fontosságának megélése és gyakorlati használata, konstruktív foglalkozás a csoportvezetőktől és a csoporttársaktól kapott visszajelzésekkel, a negatív visszajelzéseket is beleértve; – folyamatreflexiós képesség; a csoportmunkában aktív és adekvát részvétel nem csupán a saját téma prezentálásánál, a feltűnő és elakadást hozó csoportjelenségek felismerése és a velük való bánni tudás, teamképesség; – képesség a személyes érintődés kezelésére, türelem, tolerancia a kliensekkel szemben; – a szakirodalom és az elméleti stúdiumon elhangzottak beépítése a lelkigondozói kapcsolatba.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: három saját terepen készült segítő beszélgetés dokumentációja.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás a szemináriumokon való aktív részvétel, továbbá a lelkigondozói jegyzőkönyvek elkészítése alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Debrecenyi K. I. – Nemes Ö. SJ – Szarka M.: <i>Lelkigondozás – Lelkivezetés</i>. In: Embertárs, 2004/2. 152-156. • Tomcsányi T. – Kővári M. – Horváth-Szabó K.: <i>A lelkivezetés. A pszichoterápián és a lelkigondozáson túl</i>. In: Pszichoterápia, 2009. június 					

- Tomcsányi T. – Csáky-Pallavicini R. – Harmatta J. – Pilinszki A. – Török G.: *Lelkigondozás és pszichoterápia*. In: *Pszichoterápia*, 2008. június, 170-177.
- Baumgartner, I.: *Pasztorálpszichológia*. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. 251-279. (IV/2. fejezet); 440-454. (V/4. fejezetből a Terápiás alpmagatartások c. alfejezet)

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A mentálhigiénés lelkigondozás gyakorlata I. Rövidített neve: Lelkigondozói kapcsolat I. Kódja: MIKOMHL015_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: őszi	Tárgyfélév: 3.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 20 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Segítő kapcsolati attitűdök gyakorlata és a lelkigondozói kapcsolat I. és II.					
Tantárgy célkitűzése: elmélyíteni és a gyakorlatban alkalmazni tudni a segítő kapcsolat és a lelkigondozói kapcsolat elméleti stúdiumában tanultakat. Célja továbbá a különböző segítő kapcsolati attitűdök és módszerek, valamint a kifejezetten lelkigondozói lehetőségek helyének a megtalálása és alkalmazása a lelkigondozói kapcsolatban.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A hallgatók saját gyakorlatából hozott lelkigondozói helyzetek, a segítséget kérő ember vagy csoport gondjaival, kihívásaival, élethelyzeti kríziseivel, értékdilemmáival való lelkigondozói foglalkozás, konkrét segítői megnyilvánulások kerülnek a közös tanulást segítő elemzésre. Ebben a műhelymunkában a hallgató gyakorolja az élet különböző helyzeteinek egyéni és csoportos intervencióit, és keresi a lelkigondozói megoldások lehetőségét, használja a lelki segítségnyújtás eszközeit. A hallgatónak fejlődnie kell a <i>Segítő kapcsolati attitűdök gyakorlata és a lelkigondozói kapcsolat</i> stúdium követelményein felül az alábbi területeken: – lelkigondozottját az ő hármass kapcsolati rendszerében látni (kapcsolat Istennel, környezetével és önmagával), meghallgatni, megérteni, kísérni, fejlődését elősegíteni; – reflexiós képesség a saját spirituális érintődéseire vonatkozóan, a lelkigondozott spirituális kérdéseinek, érintődéseinek észrevétele, támogatása, erősítése; – a lelkigondozott erőforrásainak mozgósítási képessége; – a beszélgetés lezajlása után a lelkigondozónak legyen elképzelése arról, hogy milyen érzések, gondolatok, kételyek és spirituális kérdések foglalkoztatták a lelkigondozottat a beszélgetés folyamán, melyek kapcsolódnak szorosabban a hithez, a transzcendenciához, a valláshoz; – milyen saját interakciói voltak, és ezek hogyan befolyásolták a kapcsolatukat és a beszélgetést; – annak megkülönböztetése, hogy mi vitte előre, és mi hátráltatta leginkább a lelkigondozottat; – mindez hogyan hatott vissza a segítőre; – milyen utat járt be a lelkigondozott, és hova ért el a segítő.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: két saját terepen készült lelkigondozói beszélgetés dokumentációja.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás a szemináriumokon való aktív részvétel, továbbá a lelkigondozói jegyzőkönyvek elkészítése alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: - <ul style="list-style-type: none"> • Nemes Ödön: <i>A lelkigondozás spiritualitása</i>. In: Embertárs, 2004/4. • Ziemer, J.: <i>Világiasság és spiritualitás. Lelkigondozás szekuláris körülmények között</i>. In: Embertárs, 2004/4. 325-335. 					

- Mucsi Zsófia: *A lelkész mint professzionális segítő. Speciális etikai kihívások.* In: Embertárs, 2011/1. 34-47.
- Steck, W.: *A lelkigondozás a hétköznapi világból ered.* In: Embertárs, 2004/2. 106-110.
- Németh D.: *A lelkigondozás feladatai a posztmodern korban.* In: Embertárs, 2004/2. 120-128.
- Németh D.: *A lelkigondozás időszerű kérdései, kihívásai és kortárs törekvései.* In: Embertárs 2009/2. 103-110.
- Hans van der Geest: *Négy szemközt.* SE Mentálhigiéné Tanszék – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2004. 170-205.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A mentálhigiénés lelkigondozás gyakorlata II. Rövidített neve: Lelkigondozói kapcsolat II. Kódja: MIKOMHL015 2M					
Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 4.	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 20 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 14
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A mentálhigiénés lelkigondozás gyakorlata I.					
Tantárgy célkitűzése: elmélyíteni és a gyakorlatban alkalmazni tudni a segítő kapcsolat és a lelkigondozói kapcsolat elméleti stúdiumában tanultakat. Célja továbbá a különböző segítő kapcsolati attitűdök és módszerek, valamint a kifejezetten lelkigondozói lehetőségek helyének a megtalálása és alkalmazása a lelkigondozói kapcsolatban.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A hallgatók saját gyakorlatából hozott lelkigondozói helyzetek, a segítséget kérő ember vagy csoport gondjaival, kihívásaival, élethelyzeti kríziseivel, értékdilemmáival való lelkigondozói foglalkozás, konkrét segítői megnyilvánulások kerülnek a közös tanulást segítő elemzésre. Ebben a műhelymunkában a hallgató gyakorolja az élet különböző helyzeteinek egyéni és csoportos intervencióit, és keresi a lelkigondozói megoldások lehetőségét, használja a lelki segítségnyújtás eszközeit. A hallgatónak fejlődnie kell a <i>Segítő kapcsolati attitűdök gyakorlata és a lelkigondozói kapcsolat</i> stúdium követelményein felül az alábbi területeken: – lelkigondozottját az ő hármass kapcsolati rendszerében látni (kapcsolat Istennel, környezetével és önmagával), meghallgatni, megérteni, kísérni, fejlődését elősegíteni; – reflexiós képesség a saját spirituális érintődéseire vonatkozóan, a lelkigondozott spirituális kérdéseinek, érintődéseinek észrevétele, támogatása, erősítése; – a lelkigondozott erőforrásainak mozgósítási képessége; – a beszélgetés lezajlása után a lelkigondozónak legyen elképzelése arról, hogy milyen érzések, gondolatok, kételyek és spirituális kérdések foglalkoztatták a lelkigondozottat a beszélgetés folyamán, melyek kapcsolódnak szorosabban a hithez, a transzcendenciához, a valláshoz; – milyen saját interakciói voltak, és ezek hogyan befolyásolták a kapcsolatukat és a beszélgetést; – annak megkülönböztetése, hogy mi vitte előre, és mi hátráltatta leginkább a lelkigondozottat; – mindez hogyan hatott vissza a segítőre; – milyen utat járt be a lelkigondozott, és hova ért el a segítő.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: két saját terepen készült lelkigondozói beszélgetés dokumentációja.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Gyakorlati jegy a szemináriumokon való aktív részvétel, továbbá a lelkigondozói jegyzőkönyvek elkészítése alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: - <ul style="list-style-type: none"> • Nemes Ödön: <i>A lelkigondozás spiritualitása</i>. In: Embertárs, 2004/4. • Ziemer, J.: <i>Világiasság és spiritualitás. Lelkigondozás szekuláris körülmények között</i>. In: Embertárs, 2004/4. 325-335. 					

- Mucsi Zsófia: *A lelkész mint professzionális segítő. Speciális etikai kihívások.* In: Embertárs, 2011/1. 34-47.
- Steck, W.: *A lelkigondozás a hétköznapi világból ered.* In: Embertárs, 2004/2. 106-110.
- Németh D.: *A lelkigondozás feladatai a posztmodern korban.* In: Embertárs, 2004/2. 120-128.
- Németh D.: *A lelkigondozás időszerű kérdései, kihívásai és kortárs törekvései.* In: Embertárs 2009/2. 103-110.
- Hans van der Geest: *Négyszemközt.* SE Mentálhigiéné Tanszék – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2004. 170-205.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Intenzív heti műhely I. Segítő kapcsolati módszerek és lelkigondozói kapcsolat Rövidített neve: Segítő kapcsolat műhely Kódja: MIKOMHL012_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 40 gyakorlat	Jelleg: kötelezően választható	Kredit: 15
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Segítő kapcsolati attitűdök gyakorlata és a lelkigondozói kapcsolat II.					
Tantárgy célkitűzése: az évközben megismert és gyakorolt segítő kapcsolati módszerek alkalmazásának gyakorlása, az elsajátított ismeretek integrációja.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Segítő beszélgetés jegyzőkönyvekkel mélyítik el a hallgatók ismereteiket a segítő kapcsolat területén, és foglalkoznak az "itt és most" csoporthelyzetben felmerülő kérdésekkel és problémákkal. A műhely célja: a hallgatók motivációs, tudás-, érdeklődési, ismeret-, készség- és tapasztalati szintjének, illetve a képzés témáinak, koncepciójának, módszereinek az átdolgozása. Az évfolyam kohéziójának növelése, a bizalmi szint emelése, a közös egyhetes élmény segítségével a személyes motiváltság növelése a munka elmélyítése érdekében. Több alkalomból álló segítő kapcsolattal és az ahhoz szorosan kapcsolódó kompetenciákkal és keretfeltételekkel való csoportos foglalkozás. Esetkísérések csoportos foglalkozás keretében az elméleti tudás gyarapítása és a készségfejlesztés érdekében. A konkrét esetek kapcsán annak felismerése, hogy miben egyezik és miben különbözik a lelkigondozói segítő kapcsolat gyakorlata más segítő kapcsolatoktól.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: egy saját terepen készült, három alkalmas lelkigondozói beszélgetés dokumentációja.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Gyakorlati jegy a tömbösített szemináriumon való részvétel, valamint a saját terepen készült három alkalmas lelkigondozói beszélgetés alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek:					
Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipozozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Spiritualitás a lelkipozozásban I. Rövidített neve: Spiritualitás I. Kódja: MIKOMHL011_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 5 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
Tantárgy célkitűzése: a hallgatók spirituális önismeretének elmélyítése.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Magának a lelkipozozónak is meg kell tennie azokat a lépéseket, amelyek egy egészséges és spirituális szempontból jól megalapozott életvitelhez segítik. A stúdium gyakorlati módszerekkel (kérdésekkel és feladatokkal), valamint kiscsoportos munkával segíti az elmélet átültetését a gyakorlatba.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: A félev végén reflexiós dolgozat készítése.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: A félev végén reflexiós dolgozat alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Spiritualitás a lelkigondozásban II. Rövidített neve: Spiritualitás II. Kódja: MIKOMHL011_2M					
Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősz	Tárgyfélév: 3.	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 5 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Spiritualitás a lelkigondozásban I.					
Tantárgy célkitűzése: a hallgatók spirituális önismeretének elmélyítése.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Magának a lelkigondozónak is meg kell tennie azokat a lépéseket, amelyek egy egészséges és spirituális szempontból jól megalapozott életvitelhez segítik. A stúdium gyakorlati módszerekkel (kérdésekkel és feladatokkal), valamint kiscsoportos munkával segíti az elmélet átültetését a gyakorlatba.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: A félév végén reflexiós dolgozat készítése.					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Gyakorlati jegy a félév végén reflexiós dolgozat alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Egyéni lelkivezetés I. Rövidített neve: Lelkivezetés I. Kódja: MIKOMHL007_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősz	Tárgyfélév: 1.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 10 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
Tantárgy célkitűzése: A hitélettel és a lelkeséggel kapcsolatos tapasztalatok feltárása olyan aspektusból, amely egyéni megbeszélést és lelkivezetést igényel.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A lelkivezetővel való rendszeres találkozások alkalmával előtérben áll a vezetett istenkapcsolata, mindennapi vallásgyakorlata, a visszatekintés lelkeségének és hitéletének történetére, a lelkeségében szükséges fejlődés segítése konkrét feladatok ajánlásával, a lelki olvasmányok igénybevétele. Ezek szerves beépülése a vezetett személyiségébe, mindennapi életvitelébe és megnyilvánulásuk a szolgálatban. A lelkivezetés teológiai végzettségű, lelkivezetésre felkészült vezetővel történik (egyéni szervezésben).					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás a leadott lelkivezetői igazolólap alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Egyéni lelkivezetés II. Rövidített neve: Lelkivezetés II. Kódja: MIKOMHL007_2M					
Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 10 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: - Egyéni lelkivezetés I.					
Tantárgy célkitűzése: A hitélettel és a lelkiséggel kapcsolatos tapasztalatok feltárása olyan aspektusból, amely egyéni megbeszélést és lelkivezetést igényel.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A lelkivezetővel való rendszeres találkozások alkalmával előtérben áll a vezetett istenkapcsolata, mindennapi vallásgyakorlata, a visszatekintés lelkiségének és hitéletének történetére, a lelkiségében szükséges fejlődés segítése konkrét feladatok ajánlásával, a lelki olvasmányok igénybevétele. Ezek szerves beépülése a vezetett személyiségébe, mindennapi életvitelébe és megnyilvánulásuk a szolgálatban. A lelkivezetés teológiai végzettségű, lelkivezetésre felkészült vezetővel történik (egyéni szervezésben).					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás a leadott lelkivezetői igazolólap alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Egyéni lelkivezetés III. Rövidített neve: Lelkivezetés III. Kódja: MIKOMHL007_3M					
Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősz	Tárgyfélév: 3.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 10 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: - Egyéni lelkivezetés II.					
Tantárgy célkitűzése: A hitélettel és a lelkeséggel kapcsolatos tapasztalatok feltárása olyan aspektusból, amely egyéni megbeszélést és lelkivezetést igényel.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A lelkivezetővel való rendszeres találkozások alkalmával előtérben áll a vezetett istenkapcsolata, mindennapi vallásgyakorlata, a visszatekintés lelkeségének és hitéletének történetére, a lelkeségében szükséges fejlődés segítése konkrét feladatok ajánlásával, a lelki olvasmányok igénybevétele. Ezek szerves beépülése a vezetett személyiségébe, mindennapi életvitelébe és megnyilvánulásuk a szolgálatban. A lelkivezetés teológiai végzettségű, lelkivezetésre felkészült vezetővel történik (egyéni szervezésben).					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás a leadott lelkivezetői igazolólap alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Egyéni lelkivezetés IV. Rövidített neve: Lelkivezetés IV. Kódja: MIKOMHL007_4M					
Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 4.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 10 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: - Egyéni lelkivezetés III.					
Tantárgy célkitűzése: A hitélettel és a lelkiséggel kapcsolatos tapasztalatok feltárása olyan aspektusból, amely egyéni megbeszélést és lelkivezetést igényel.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A lelkivezetővel való rendszeres találkozások alkalmával előtérben áll a vezetett istenkapcsolata, mindennapi vallásgyakorlata, a visszatekintés lelkiségének és hitéletének történetére, a lelkiségében szükséges fejlődés segítése konkrét feladatok ajánlásával, a lelki olvasmányok igénybevétele. Ezek szerves beépülése a vezetett személyiségébe, mindennapi életvitelébe és megnyilvánulásuk a szolgálatban. A lelkivezetés teológiai végzettségű, lelkivezetésre felkészült vezetővel történik (egyéni szervezésben).					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás a leadott lelkivezetői igazolólap alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Aktuális társadalmi jelenségek többszemponú megközelítése Rövidített neve: Aktuális társadalmi jelenségek Kódja: MIKOMHL017_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Pethesné Dr. habil. Dávid Beáta (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 4.	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 15 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
Tantárgy célkitűzése: A lelkigondozói szempontból fontos társadalmi jelenségekhez, mint mélyszegénység, kisebbségi lét, szociális izoláció, erőszak a családban, több diszciplína (a szociológia, a pszichológia, a szociálpolitika, a történettudomány) és kutatási eredmények látószögéből közelíteni.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A társadalmi csoportok és közösségek lelki egészségének védelme (mentálhigiéné), értékek, az értékátadás nyugat-európai trendjei, szociológiai mutatók a rendszerváltás előtt és után, előítélet, konformitás, ideológiák, radikalizmus, függőségek és devianciák, autoritás, hatalom, erőszak; csoportok, közösségek létrehozása és működésük törvényszerűségei. Az egyházak helye a társadalomban. A diakónia, karitás és szociális munka legfontosabb modelljei. A társadalomtudományi kutatás alapjai.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Gyakorlati jegy házi-dolgozat értékelése alapján.					
Vizsgakövetelmények: - A tantárgy egyik témakörének kifejtése írásbeli tanulmány keretében.					
Segédletek: Kötelező irodalom: - <ul style="list-style-type: none"> • Szabóné Kármán Judit: <i>Őszintén a „cigánykérdésről”</i>. In: Embertárs 2010/2. 179-189. • Péceli Melinda – Lukács Ágnes: <i>A vallás szerepe a cigányság integrációjában</i>. In: Embertárs 2009/3. 262-284. • Dúl Géza: <i>A cigánypasztoráció kérdéseiről</i>. In: Embertárs 2009/3. 285-291. • B. Pintér Mária: <i>Erőszak embertársi kapcsolatainkban – A bántalmazottak lelkigondozása</i>. In: Embertárs 2004/1. 80-84. • Kollár Katalin: <i>Erőszak az iskolában</i>. In: Embertárs 2005/2. • Marie M. Fortune – James Poling: <i>Felelősségre vonás. Az egyház válasza a bántalmazásra</i>. In: Embertárs 2010/3. 206-217. • Sharon E. Cheston: <i>A gyermekkorukban szexuális bántalmazást átélt felnőttek lelkigondozása</i>. In: Embertárs 2010/3. 218-245. • Albert Fruzsina – Dávid Beáta: <i>Embert barátjáról - A barátság szociológiája</i>. Budapest: Századvég Kiadó, 2007. • Albert F. – Dávid B. (1998) <i>A hajléktalanság az emberi kapcsolatok szemszögéből</i>. Szakirodalmi áttekintés. Szociológiai Szemle 4. 120-138. http://www.szociologia.hu/dynamic/9804albert.htm 					

- BÜKI P. – KOHÁNYI M. – VECSEI M. (2005) Befogadó Falu Program. Embertárs 4. 365-372.
- Szoboszlai K. (2010) Hajléktalanság kialakulása az életútban Acta medicinae et Sociologica. 1. 71-95.
http://epa.oszk.hu/02500/02535/00001/pdf/EPA02535_acta_medicinae_2010_01_071-095.pdf

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Családsegítő elmélet, sexualitás Rövidített neve: Család Kódja: MIKOMHL018_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Martos Tamás (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 4.	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 28 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 8
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Lelki egészség, mentálhigiéné, lelki betegség I-II.					
Tantárgy célkitűzése: képet adni a családok helyzetéről, a házasság és a család működését és dinamikáját meghatározó egyéni, kapcsolati és környezeti tényezőkről.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A házasság és a család pszichológiai alapjai, stabilitásának meghatározói, működése, feladatai és fejlődése. Az érett párválasztás motívumai, a házasságot stabilizáló tényezők, a családi életciklusok, kapcsolati fejlődés és működészavarok, alkalmazkodás és kommunikáció a családban, a családtagok egyéni jellemzői, a vallásosság hatása a házasságra, speciális szükségletű családok (egyszülős család, újraraházasodott szülő, nevelőszülőség, örökbefogadás). Erőszak a családban. Szexualitás. Családi problémák megelőzése, a segítségnyújtás lehetőségei.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Előadásokon való részvétel, kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése					
Vizsgakövetelmények: - kollokvium					
Segédletek: Kötelező irodalom: - <ul style="list-style-type: none"> • Horváth-Szabó K.: <i>A házasság és a család belső világa</i>. SE Mentálhigiéné Intézet, 2007. (a pontos oldalszámokat ld. az egyes tételeknél) • Goldenberg, H., I.: <i>Áttekintés a családról</i>. 1. kötet. Családterápiás olvasókönyv sorozat 19., Bp. Animula, 2008. 1.,2. és 4. fejezet: 1-33.o. 34-70.o.; 102-132.o. • Christl Ruth Vonholdt: <i>A női homoszexualitás megértése – Mélylélektani megközelítés</i>. In: Embertárs 2011/1. 21 - 34. • Christl Ruth Vonholdt: <i>A homoszexualitás megértése</i>. In: Embertárs 2006/4. 353-364. • Hermann Stenger: <i>Szexualitás és papi pályaválasztás</i>. In: Embertárs 2006/4. 325-334. • Oscar Alzamora Revoredo: <i>A genderideológia: veszélyek és lehetőségek</i>. In: Embertárs, 2008/1. 11-23. • Ronald Rolheiser: <i>A szexualitás spiritualitása</i>. In: Embertárs, 2008/1. 65-76. • Hézser Gábor: <i>Gondolatok a családok lelkigondozásáról – Pasztorálpszichológiai szempontok</i>. In: Embertárs 2003/4. 6-30. Ajánlott irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Horváth-Szabó K. (2003): <i>Korunk dilemmája: szerződésre vagy szövetségre épülő házasság</i>. In: Embertárs, 2003/4. 39-46. 					

- Tésenyi Timea: *Összehangoló – Felfedezőút együtt járó pároknak.* In: Embertárs 2003/2. 13-18.
- Buda Béla: *„Szabálytalan” családformációk és pszichoszociális segítségük.* In: Embertárs 2003/4. 47-59.
- Székely Ilona: *Házasságterápia keresztényeknek.* In: Embertárs 2004/1. 66-72.
- Hubainé Muzsnai Márta: *Erőszak és segítség – Lelkigondozás válási krízisben.* In: Embertárs, 2005/2. 143-148.
- Paul R. Giblin: *A házasság konfliktusai és spirituális dimenziója.* In: Embertárs, 2008/4. 374-383.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Mentálhigiénés lelkipozás csoportban, közösségben Rövidített neve: Lelkipozás csoportban Kódja: MIKOMHL013_1M					
Tantárgyfelelős: Semsey Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősz	Tárgyfélév: 3.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 11 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Tevékenységkísérés I., II.					
Tantárgy célkitűzése: Bevezetni a hallgatókat a csoport, a közösség, valamint a gyülekezet működésére vonatkozó alapismeretekbe. A lelkipozói célcsoportok jobb kommunikatív elérése: liturgiában, nagyobb csoportban, gyülekezetben, szakmai team-munkában					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A csoportlélektan elméleti alapjai; csoportdinamikai történések. A csoportvezetés stratégiái. A liturgikus keretek között folyó lelkipozás elméleti kérdései. Közösségi modellek. Az egyház és a közösség, mint a személyiség kibontakozásának a helye és mint támogató rendszer.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Az előadásokon való részvétel és az aláírás megszerzése.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Joób Máté: <i>Lelkipozás az evangélikus egyházban</i>. In: A keresztény segítségnyújtás formái. Vigilia Kiadó, Budapest, 2012. 128-145.p. (kézirat) 					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipozós szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Mentálhigiénés lelkipozós csoportban, közösségben II. Rövidített neve: Lelkipozós csoportban Kódja: MIKOMHL013_2M Tantárgyfelelős: Semsey Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 4.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 2 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Tevékenységkísérés I., II.					
Tantárgy célkitűzése: Bevezetni a hallgatókat a csoport, a közösség, valamint a gyülekezet működésére vonatkozó alapismeretekbe. A lelkipozói célcsoportok jobb kommunikatív elérése: liturgiában, nagyobb csoportban, gyülekezetben, szakmai team-munkában					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A csoportlélektan elméleti alapjai; csoportdinamikai történések. A csoportvezetés stratégiái. A liturgikus keretek között folyó lelkipozós elméleti kérdések. Közösségi modellek. Az egyház és a közösség, mint a személyiség kibontakozásának a helye és mint támogató rendszer.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Az előadásokon való részvétel és az aláírás megszerzése.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Joób Máté: <i>Lelkipozós az evangélikus egyházban</i>. In: A keresztény segítségnyújtás formái. Vigilia Kiadó, Budapest, 2012. 128-145.p. (kézirat) 					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Lelkigondozás szinterei Rövidített neve: Szinterek Kódja: MIKOMHL014_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősz	Tárgyfélév: 3.	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 15 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: nincs					
Tantárgy célkitűzése: A lelkigondozás sajátos színtereinek és az ott végzett munka sajátosságainak megismerése.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Kórházi lelkigondozás; teammunka az egészségügyben. Ifjúsági lelkigondozás. Lelkigondozás börtönben; lelkigondozás hajléktalanokkal; lelkigondozás speciális élethelyzetekben. A sportolók lelkigondozásának lehetőségei.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi alírá s, valamint az osztályzat kialakításának módja: Írásbeli kollokvium értékelése.					
Vizsgakövetelmények: -					
Kötelező irodalom: - 1.) Margaret Ferris, CSJ: <i>Együttérzés, lelkigondozói és lelkivezetői alapismeretek keresztény segítők számára</i> . SE Mentálhigiéné Tanszék – Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány, Bp., 2004. 31-70. 2.) Hans van der Geest: <i>Négyszemközt</i> . SE Mentálhigiéné Tanszék – Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány, Bp., 2004. Az alábbi fejezetek: <ul style="list-style-type: none"> • Egy öngyilkossági kísérlet – a lelkigondozó mint a remény szószólója (40-50. oldal) • Bűn – A megbocsátás hirdetése (108-114. oldal) • Depresszió (116-125. oldal) • Ambivalencia (125-134. oldal) • A meg nem osztott szenvedés (140-144. oldal) • A miértet firtató kérdés (149-156. oldal) • Egy legyengült asszony – A hallgatás ereje (162-164. oldal) • Mi a lelkigondozás? (206-223. oldal) 3.) Michael Klessmann: <i>Lelkigondozás betegségben</i> . In: Embertárs 2009/1. 4-16. 4.) Vári Krisztina: <i>Lelkigondozás a börtönben</i> . In: Embertárs 2008/3. 246-256. 5.) Szásziné Fehérvári Anikó: <i>A párbeszéd kalandja – Mentálhigiéné a szegedi piarista gimnáziumban</i> . Embertárs 2007/2. 136-141. old.					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkiigazgató szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Tevékenységkísérés I. Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL006_1M					
Tantárgyfelelős: Semsey Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősz	Tárgyfélév: 1.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 15 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: nincs					
Tantárgy célkitűzése: elemezve a hallgatók alaphivatásának munkahelyi szerepeit, a stúdium segíteni kívánja a szakmai önismeret, a hivatás-személyiség fejlődését, valamint a hallgatók napi munkatevékenységét.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A segítő hivatás napi gyakorlatának folyamatos, sokszempontú konzultálása, csoportszintű elemzése, különös tekintettel a szakterületen végzett munkára, valamint a foglalkozás a hivatás gyakorlásával kapcsolatos nehézségekre ("vakfoltokra") és sikerekre. A fölmerült problémák további feldolgozása a pszichodráma csoportokban is folytatódhat. A stúdium lehetőséget ad a tanult ismereteknek a mindennapi gyakorlathoz kapcsolására.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás (a félév elején a hírlevélben megadottak szerint készítendő jegyzőkönyvek és azok tanórán való gyakorlati alkalmazása alapján)					
Vizsgakövetelmények: - jegyzőkönyv beadása					
Segédletek: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Johann Gyula: <i>LMK-lelki gyakorlat. Egy közös úton próbálkozó lelkesi közösségről.</i> In: Lelkipásztor 2012/11. 408-411. (kézirat) 					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Tevékenységkísérés II. Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL006_2M					
Tantárgyfelelős: Semsey Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 12 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
Tantárgy célkitűzése: elemezve a hallgatók alaphivatásának munkahelyi szerepeit, a stúdium segíteni kívánja a szakmai önismeret, a hivatás-személyiség fejlődését, valamint a hallgatók napi munkatevékenységét.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A segítő hivatás napi gyakorlatának folyamatos, sokszempontú konzultálása, csoportszintű elemzése, különös tekintettel a szakterületen végzett munkára, valamint a foglalkozás a hivatás gyakorlásával kapcsolatos nehézségekre ("vakfoltokra") és sikerekre. A fölmerült problémák további feldolgozása a pszichodráma csoportokban is folytatódhat. A stúdium lehetőséget ad a tanult ismereteknek a mindennapi gyakorlathoz kapcsolására.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás (a félév elején a hírlevélben megadottak szerint készítendő jegyzőkönyvek és azok tanórán való gyakorlati alkalmazása alapján)					
Vizsgakövetelmények: - jegyzőkönyv beadása					
Segédletek: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Johann Gyula: <i>LMK-lelkipgyakorlat. Egy közös úton próbálkozó lelkesi közösségről.</i> In: <i>Lelkipásztor</i> 2012/11. 408-411. (kézirat) 					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Tevékenységkísérés III. – mentálhigiénés projektépítés Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL006_3M					
Tantárgyfelelős: Semsey Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősi	Tárgyfélév: 3.	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 15 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: - Tevékenységkísérés I-II.					
Tantárgy célkitűzése: Megismertetni a hallgatókat a közösségi alapú megelőző programok tervezésének és kivitelezésének egyik legfontosabb módszerével, a "projektépítéssel".					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Egy mentálhigiénés akció megtervezésének és kivitelezésének főbb elemei: problémák definiálása, a várható akadályok beépítése a cselekvési alternatívába, a szolgáltatás konkrét társadalmi terepen történő működtetése, összehangolt teammunka a kezdetektől a befejezésig, továbbá a munka hatékonyságának értékelése. A projektszemlélet és a lelkipozói szempontok együttes használata a liturgikus események tervezésében és lebonyolításában.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi alíírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Gyakorlati jegy (a félév elején a hírlevélben megadottak szerint készítendő jegyzőkönyvek és azok tanórán való gyakorlati alkalmazása alapján)					
Vizsgakövetelmények: - jegyzőkönyv leadása					
Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Johann Gyula: <i>LMK-lelkipgyakorlat. Egy közös úton próbálkozó lelkeszi közösségről.</i> In: Lelkipásztor 2012/11. 408-411. (kézirát) 					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Tevékenységkísérés IV. – lelkigondozói szempontok a liturgiában Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL006_4M					
Tantárgyfelelős: Semsey Gábor (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 4.	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 15 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: - Tevékenységkísérés III.					
Tantárgy célkitűzése: Felkészíteni a liturgikus alkalmak lelkigondozói szempontjainak átgondolására és gyakorlására. A liturgikus alkalmakban megtalálni az egyensúlyt az egyén szükségleteire való érzékeny odafigyelés és a gyülekezet integritásának biztosítása között.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Konkrét események feldolgozása abból a szempontból, hogyan lehet lelkigondozói érzékenységgel átgondolni, alakítani és végezni a liturgikus alkalmakat, ahol erre lehetőség és szükség kínálkozik. Továbbá hogyan lehet lelkigondozói megfontolásokat, meglátásokat megfelelő módon beépíteni a lelkészi/liturgikus tevékenységbe. A cél nem a liturgikus keretek feszegetése, vagy az azokból való kilépés, hanem az, hogy megmaradva a saját kereteken belül a hallgató élni tudjon azokkal a lehetőségekkel, meglátásokkal, amelyek lelkigondozói attitűdjéből származnak.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás (a félév elején a hírlevélben megadottak szerint készítendő jegyzőkönyvek és azok tanórán való gyakorlati alkalmazása alapján)					
Vizsgakövetelmények: - jegyzőkönyv leadása					
Segédletek: Kötelező irodalom: - <ul style="list-style-type: none"> • Hézszer Gábor: <i>Pasztorálpszichológiai szempontok az istentisztelet útkereséséhez. Elméletek és gyakorlati lehetőségek.</i> Kálvin Kiadó, Budapest, 2005.; elsősorban az 1. és 2. fejezet (15-97. old.), de a további fejezetek is. • Baumgartner, Isidor: <i>Pasztorálpszichológia. Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány,</i> Budapest, 2003. VI rész: „Feltárni az írások értelmét...” – Isten gyógyító szava; VII. rész: „Megtörni a kenyeret...” – A hit szimbólumainak gyógyító ereje (535-639. old.) 					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipogozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Pszichodráma I. Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL005_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Tomcsányi Teodóra (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősz	Tárgyfélév: 1.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 30 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
Tantárgy célkitűzése: Hivatásszerep-személyiség fejlesztése. A hivatás gyakorlásához kapcsolódó feldolgozatlan élmények megjelenítése, pszichodramatikus módszerekkel, a csoport interaktív, támogató közreműködésével.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: E csoportmódszer a képzésen használt formájában kettős kötődésű: a teológiában a misztériumjátékokig, a pszichológiában a pszichodrámaig nyúlnak a gyökerek. A kettős gyökérből valami új sarjad. A pszichodráma olyan keretet kínál a hallgatóknak, melyben már megtörtént illetve folyamatban levő, elsősorban hivatásbeli, családi, valamint az aktuális csoporthelyzetből adódó, jórészt feldolgozatlan élmények megjelenítése és újra-átélése történik meg a csoport közreműködésével. A bibliadráma eszközével a személyessé tett bibliai üzenet nyújt lehetőséget a fejlődésre és a továbblépésre.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás az órai részvétel és aktivitás alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipedagógiai szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Pszichodráma II. Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL005_2M					
Tantárgyfelelős: Dr. Tomcsányi Teodóra (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 30 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: - Pszichodráma I.					
Tantárgy célkitűzése: Hivatásszerep-személyiség fejlesztése. A hivatás gyakorlásához kapcsolódó feldolgozatlan élmények megjelenítése, pszichodramatikus módszerekkel, a csoport interaktív, támogató közreműködésével.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: E csoportmódszer a képzésen használt formájában kettős kötődésű: a teológiában a misztériumjátékokig, a pszichológiában a pszichodrámaig nyúlnak a gyökerek. A kettős gyökérből valami új sarjad. A pszichodráma olyan keretet kínál a hallgatóknak, melyben már megtörtént illetve folyamatban levő, elsősorban hivatásbeli, családi, valamint az aktuális csoporthelyzetből adódó, jórészt feldolgozatlan élmények megjelenítése és újra-átélése történik meg a csoport közreműködésével. A bibliadráma eszközével a személyessé tett bibliai üzenet nyújt lehetőséget a fejlődésre és a továbblépésre.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás órai részvétel és aktivitás alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipedagógiai szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Pszichodráma III. Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL005_3M					
Tantárgyfelelős: Dr. Tomcsányi Teodóra (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősz	Tárgyfélév: 3.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 30 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -Pszichodráma II.					
Tantárgy célkitűzése: Hivatásszerep-személyiség fejlesztése. A hivatás gyakorlásához kapcsolódó feldolgozatlan élmények megjelenítése, pszichodramatikus módszerekkel, a csoport interaktív, támogató közreműködésével.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: E csoportmódszer a képzésen használt formájában kettős kötődésű: a teológiában a misztériumjátékokig, a pszichológiában a pszichodrámaig nyúlnak a gyökerek. A kettős gyökérből valami új sarjad. A pszichodráma olyan keretet kínál a hallgatóknak, melyben már megtörtént illetve folyamatban levő, elsősorban hivatásbeli, családi, valamint az aktuális csoporthelyzetből adódó, jórészt feldolgozatlan élmények megjelenítése és újra-átélése történik meg a csoport közreműködésével. A bibliadráma eszközével a személyessé tett bibliai üzenet újult lehetőséget a fejlődésre és a továbblépésre.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás az órai részvétel és aktivitás alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipogozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Pszichodráma IV. Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL005_4M					
Tantárgyfelelős: Dr. Tomcsányi Teodóra (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 4.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 30 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Pszichodráma III.					
Tantárgy célkitűzése: Hivatásszerep-személyiség fejlesztése. A hivatás gyakorlásához kapcsolódó feldolgozatlan élmények megjelenítése, pszichodramatikus módszerekkel, a csoport interaktív, támogató közreműködésével.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: E csoportmódszer a képzésen használt formájában kettős kötődésű: a teológiában a misztériumjátékokig, a pszichológiában a pszichodrámaig nyúlnak a gyökerek. A kettős gyökérből valami új sarjadt. A pszichodráma olyan keretet kínál a hallgatóknak, melyben már megtörtént illetve folyamatban levő, elsősorban hivatásbeli, családi, valamint az aktuális csoporthelyzetből adódó, jórészt feldolgozatlan élmények megjelenítése és újra-átélése történik meg a csoport közreműködésével. A bibliadráma eszközével a személyessé tett bibliai üzenet nyújt lehetőséget a fejlődésre és a továbblépésre.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás az órai részvétel és aktivitás alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Lelkigondozói kapcsolat és spirituális önismeret – Intenzív hét II. Rövidített neve: Spirituális intenzív hét Kódja: MIKOMHL016_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: ősi	Tárgyfélév: 3.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 40 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
Tantárgy célkitűzése: A saját spirituális önismeret fejlesztése, valamint a lelkigondozói segítő kapcsolatban alkalmazható spirituális igények felismerését és fejlesztését szolgáló ismeretek, gyakorlatok elsajátítása.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Önreflektív és a segítő kapcsolati módszerekhez kapcsolódó gyakorlatok, ezek alkalmazási lehetőségeinek gyakorlása a lelkigondozói kapcsolatban. Annak meghatározása, hogy a spirituális igények figyelembe vétele mit ad a segítő kapcsolat alapelveihez, milyen lényegi változást eredményez a segítő spirituális beállítottsága a segítő munkában.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás (a félév elején a hírlevélben megadottak szerint készítendő jegyzőkönyv és annak tanórán való gyakorlati alkalmazása alapján félévvégi aláírás a jelenlét alapján)					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Felekezet-specifikus kiscsoport Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL010_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 2.	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 4 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye:					
Tantárgy célkitűzése: azonos felekezethez tartozók speciális kérdéseinek megismerése.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Speciális felekezeti kérdések a lelkipozói gyakorlatban. A lelkipozás helyzete és jövője az adott egyházban. Feladatok, dilemmák, kérdések.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Aláírás az órai aktivitás alapján.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Mentálhigiénés lelkipogozó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Szakdolgozati konzultáció Rövidített neve: Kódja: MIKOMHL019_1M					
Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté (SE EKK Mentálhigiéné Int.)					
Szemeszter: tavaszi	Tárgyfélév: 4.	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 15 gyakorlat	Jelleg: kötelezően választható	Kredit: 10
Tantárgy felvételének előkövetelménye:					
Tantárgy célkitűzése: A hallgató megismerje a szakdolgozat és tudományos írásos munkák készítésének kritériumait, munkamódszereit, ki tudja választani és meg tudja indokolni azt a témakört, amelyben saját szakdolgozati témáját írni fogja, meg tudja fogalmazni a választott témájának munkacímét, célkitűzéseit.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A hallgató a szakdolgozati előtervben megjelölt témát konkretizálja, ahhoz tartalomjegyzéket és irodalomjegyzéket rendeljen, és a szakdolgozatának témáját az elvárt követelményeknek megfelelően kifejtse.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Szakdolgozati tématervezet és irodalomjegyzék elkészítése.					
Félévvégi alíráás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Gyakorlati jegy a leadott tervezet alapján					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek: Kötelező irodalom: -					

MINTATANTERV 2011-2013

Stúdiumok	I.				II.				III.				IV.				Össz. óra
	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	
Alapozó elméleti ismeretek: 23 kredit																	
Életesemények fejlődéslelektani és valláspedagógiai megközelítése I-II. Tantárgyfelelős: Sallay Viola	5	K	18		5	K	14										32
A mentálhigiénés segítő kapcsolat, lelkigondozói kapcsolat elmélete I-II. Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor	4	K	13		4	K	12										25
Aktuális társadalmi jelenségek többszempontú megközelítése Tantárgyfelelős: Dr. Pethesné Dr. habil. Dávid Beáta													5	Gy	15		15
Interdiszciplináris ismeretek: 30 kredit																	
Vallásos jelenségek valláslelektani és pasztorálpszichológiai megközelítésben Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté	4	K	12														12
Lelki egészség, mentálhigiéné, lelki betegség I-II. Tantárgyfelelős: Dr. Harmatta János					4	K	10		9	SZ	14						24

Stúdiumok	I.				II.				III.				IV.				Össz. óra
	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	
Családsegítő elmélet, szexualitás Tantárgyfelelős: Dr. Martos Tamás													8	K	28		28
A lelkigondozás színterei Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor									5	K	15						15
Készségfejlesztő stúdiumok: 43 kredit																	
Segítő kapcsolati attitűdök gyakorlata és a lelkigondozói kapcsolat I-II. Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté	0	A		20	14	Gy		20									40
A mentálhigiénés lelkigondozás gyakorlata I-II. Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté									0	A		20	14	Gy		20	40
Mentálhigiénés lelkigondozás csoportban, közösségben I-II. Tantárgyfelelős: Semsey Gábor									0	A	11		0	A	2		13
Kötelezően választható Intenzív heti műhely I. Segítő kapcsolati módszerek és lelkigondozói kapcsolat Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté					15	Gy		40									40

Stúdiumok	I.				II.				III.				IV.				Össz. óra
	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	
Kötelezően választható																	
Intenzív heti műhely II. Lelkigondozói kapcsolat és spirituális önismeret Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté									0	A		40					40
Szakmai és spirituális önismeret-fejlesztő stúdiumok: 14 kredit																	
Spiritualitás a lelkigondozásban I-II. Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor					2	Gy	5		2	Gy	5						10
Pszichodráma I-IV. Tantárgyfelelős: Dr. Tomcsányi Teodóra	0	A		30	0	A		30	0	A		30	0	A		30	120
Tevékenységekísérés I-II. Tantárgyfelelős: Semsey Gábor	0	A		15	0	A		12									28
Tevékenységekísérés III.– mentálhigiénés projektépítés Tantárgyfelelős: Semsey Gábor									5	Gy		15					15
Tevékenységekísérés IV. – lelkigondozói szempontok a liturgiában Tantárgyfelelős: Semsey Gábor													5	Gy		15	15
Egyéni lelkivezetés I-IV. (egyéni szervezés) Tantárgyfelelős: Dr. Török Gábor	0	A		10	0	A		10	0	A		10	0	A		10	40

Stúdiumok	I.				II.				III.				IV.				Össz. óra
	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	
Felekezet-specifikus kiscsoport Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté					0	A		4									4
Szakdolgozat: 10 kredit																	
<i>Kötelezően választható</i> Szakdolgozati konzultáció Tantárgyfelelős: Dr. Joób Máté													10	Gy		15	15
Összesen:	13		43	75	44		41	116	21		45	115	42		45	90	570

* a kötelezően választható tárgyak óraszámja az összesítésben egyszer szerepel

K = Kollokvium, Gy = Gyakorlati jegy, A = Aláírás